

SLR-TEST

Mamiya ZE-X:

MASSER AF NY ELEKTRONIK GØR DET HELE LETTERE

Så kom omsider topmodellen i Mamiya's ZE-program. Hermed er de sidste hemmeligheder omkring de »gyldne« kontakter afsløret. De udgør et enestående system af »nerve-tråde« mellem objektivet og »hjernen« i kamerahuset. Bl.a. overføres oplysninger om blænde, brændvidde og afstand.

Af Steen Frimodt

En stor gruppe amatørphotografer kommer ofte ud i situationer, hvor vigtige optagelser går tabt, fordi de ikke har den årelange rutine, der skal til, før det hele går på rygmarven.

Der kan komme uskarpe billeder fordi lukkertiden har været for lang til frihåndsoptagelse. Optagelsestidspunktet forpasses, fordi man brugte for lang tid til at stille på knapperne. Eller der kan være kludder med flashoptagelser, trods sensorautomatik.

Mamiya's nye ZE-X er derfor ikke uden grund konstrueret til at gøre alt 28-

for, at optagelserne sker så sikkert og hurtigt som muligt. Bag den sorte plastskal ligger nemlig en utroligt imponerende elektronik. Man er her virkelig nødt til at sætte sig grundigt ind i instruktionsbogen. Bagefter vil man opdage, at det er markedets enkleste SLR-kamera at betjene!

At Mamiya så oven i købet kan tilbyde både objektiver og ekstratilbehør til særdeles rimelige priser, gør det ikke mindre interessant.

Multiautomatik med »crossover«

De fleste moderne SLR-kameraer giver, ud over den manuelle indstilling af blænder og lukkertid, mulighed for automatisk styring af enten lukkertiden (det almindeligste) eller blænden. Nogle få giver begge dele, mens kun et par stykker kombinerer funktionerne i en programautomatik, som er ideel ved reportagefotografering. Fotografen skal »kun« komponere, stille skarpt og trykke af på det rigtige tidspunkt.

Mamiya ZE-X tilbyder det hele plus en såkaldt crossover-funktion, som

fritager fotografen for bekymringer omkring førnævnte farer.

Gyldne kontakter

Via nogle af de 11 kontakter bag på objektiverne får kameraet oplysning om objektivets brændvidde. Computeren ved, hvilke lukkertider det er muligt at arbejde sikkert med på fri hånd med den aktuelle brændvidde. Den gamle tommelfingerregel siger, at den længste lukkertid (i sek.) findes ved at sige 1/brændvidden. Det bliver for et 135 mm objektiv ca. 1/125 sek. og for en 35 mm 1/30 sek.

Skulle kameraet nu være indstillet sådan, at lukkertiden bliver for langsom til objektivet, blændes det automatisk op, så lukkertiden bliver tilstrækkelig kort. Er det ikke nok, affyres flashen (hvis den er tændt). Ved flashfotografering stiller kameraet sig naturligvis automatisk på korrekt X-tid (1/60 sek.)

Sådan fungerer crossover i praksis

Hvis der ikke er flash til rådighed, vil lukkeren under alle omstændigheder

stille sig på kortest mulige lukkertid. Her et par eksempler:

Med kameraet indstillet på lukkertids-automatik har man valgt at sætte blænden på 8 (135 mm objektiv). Lukkertiden bliver 1/250 sek. – ingen problemer. Pludselig går en sky for solen. Lukkertiden bliver i stedet 1/60 – nu er der risiko for rystede optagelser. Kameraet blænder nu op til 5,6, så lukkertiden kommer på 1/125 sek. En lille diode lyser i søgeren for at fortælle, at crossover-funktionen har grebet ind.

Med kameraet indstillet på blænde-automatik har man valgt at stille lukkertiden på 1/500 sek., fordi man arbejder med motiver, der bevæger sig hurtigt og man godt vil »fryse« bevægelsen. Kameraet stiller blænden på 4. Skyen går for solen. Blænden skulle nu være 2, men objektivet giver kun 2,8. Kameraet rykker nu lukkeriden til 1/250, så man får billedet korrekt eksponeret. Man skal altså ikke selv til at stille på lukkertidsknappen.

Crossover-systemet kombinerer altså programautomatikens hurtighed med de to øvrige automatiksystemer

Tekniske data

Type: 24x36 mm enøjet spejlrefleks.

Fabrik/importør: Mamiya, Japan/Osawa, Haslev.

Objektivfatning: Mamiya.

Lukker: Lodret kørende spaltlukker. Elektronisk styret i området 1/1000 – 22 sek. Manuelle indstillinger på B og 1/1000 – 8 sek.

Selvudløser: Elektronisk indstilling med 2, 6 og 10 sek. forsinkelse. Diodeblink og biip-signal.

Flashkontakt: »Hot shoe« og særligt udtag. Med EF-objektiver opnås afstandsautomatik. Korrekt blændeåbning i forhold til filmfølsomhed indstilles automatisk.

Lysmåler: GPD-cellemåler med centervægt. Følsomhed EV $\div 3$ – EV 18. 6-3200 ASA. Plus/minus 3 trin korrektion med advarsel i søgeren. Låseknop for eksponeringsværdier.

Batteri: 2 stk. 1,5 V sølvøxyd eller alkaline. Strømmen sluttes ved et let tryk på udløserknappen.

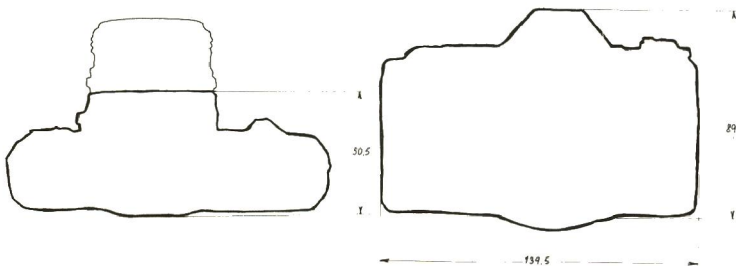
Diverse: Dobbelteksponeeringsknop. Rullegardin til søgerokularet. Vægt: 470 g (kamerahus)

Pris (nov. 81):

ZE-X med 50 mm/1,7: 3.995,-.

Objektiver: EF 35 mm/2.8: 1.139,-. EF 135 mm/2.8: 1.175,-.

MZ 18 R flash: 780,-. Fjernstyring med modtager og sender: 1.465,-.

Lukkertest Mamiya ZE-X

Eksp. tal	Kamera 1	Kamera 2	Kamera 3
8 sek.	excellent	excellent	excellent
4	excellent	excellent	excellent
2	excellent	excellent	excellent
1	excellent	excellent	excellent
1/2	excellent	excellent	excellent
1/4	excellent	excellent	excellent
1/8	excellent	excellent	excellent
1/16	excellent	excellent	excellent
1/32	excellent	excellent	excellent
1/64	excellent	excellent	excellent
1/128	excellent	excellent	excellent
1/256	excellent	excellent	excellent
1/500	excellent	excellent	excellent
1/1000	excellent	$\div 8, +10, +3$	$\div 7, +9, +1$

Lysmålerest

LV 9	0	0	0
LV 15	0	0	0

Lukkerautomatiktest

LV 9	$\div 0,2$	$\div 0,1$	$+0,2$
LV 15	$\div 0,3$	$\div 0,2$	$+0,2$

Blændeautomatiktest

LV 9	$\div 0,3$	$\div 0,1$	$+0,2$
LV 15	$\div 0,3$	$\div 0,2$	$+0,1$

Programautomatiktest

LV 9	$\div 0,2$	0	$+0,2$
LV 15	$\div 0,2$	$\div 0,1$	0

Lysmålerangivelsen springer i hele blændetrin. Lysmåleren er koblet fra ved manuel indstilling. Måleresultaterne er meget fine.

Fakta om testmålingerne

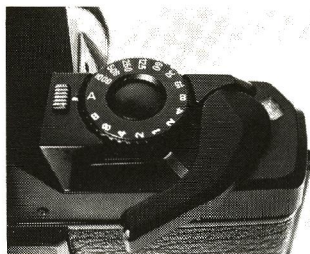
Testmålingerne er foretaget i samarbejde mellem FOTO & Smalfilm og fotoværkstedet S. E. Svendsen i Glostrup. Følgende er kontrolleret: Lukkertid, lysmåler, afstandsindstilling, blitzkontakt, springblændemekanisme og blændeåbning.

Lukkertidstesten er foretaget med et elektronisk instrument, der måler lukkertiden tre forskellige steder i filmplanet samtidig. På den grafiske kurve ses afvigelse for de testede kameraer. Indenfor plus/minus 8% områder specificeres måleresultaterne ikke. Hvis måleresultaterne holder sig indenfor plus 19% og minus 16% er testresultatet fuldt tilfredsstillende. Plus 40% og minus 30% svarer til plus/minus 1/2 blænde. Plus 100% og minus 50% svarer til plus/minus 1/1 blænde.

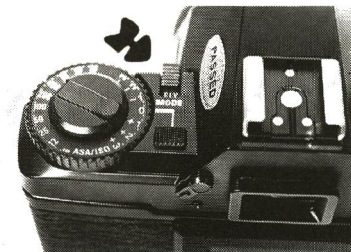
Ved automatiske kameraer kontrolleres lysmåler/lukkertid/blænde-kombinationen ved to lysstyrker (LV 9 og LV 15). Måleresultatet udskrives som lysværdital. $+0,2$ betyder 1/5 blændes overbelysning, mens $\div 1,0$ betyder 1/1 blændes underbelysning. Ved denne test kontrolleres også forskellige objektivers indflydelse på resultatet, hvilket giver et mål for blændemekanismerne nøjagtighed.

Kontrollen af lysmåleren foregår i finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleres ved hjælp af en såkaldt kollimator.

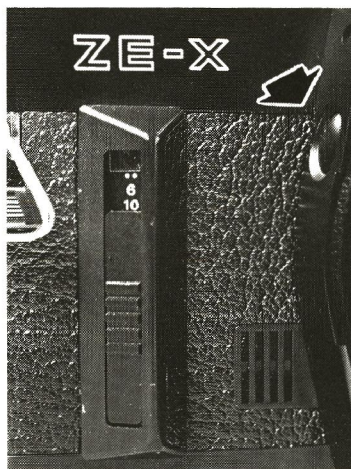
Fa. S. E. Svendsen har kun ansvaret for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser såsom lysstyrke i søger, spejlrystelser, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes FOTO & Smalfilm.

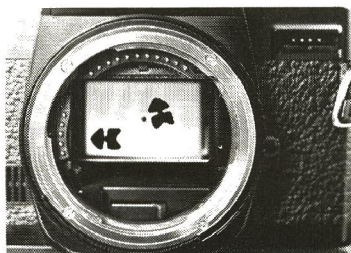
Lukkertidsknappen med den store, veludformede udløserknop. Låsning i Auto-stillingen.

Den enestående »MODE«, der indkobler crossover-funktionen. Søgerokularet kan lukkes for at undgå falsk lys ved f. eks. stativoptagelser.

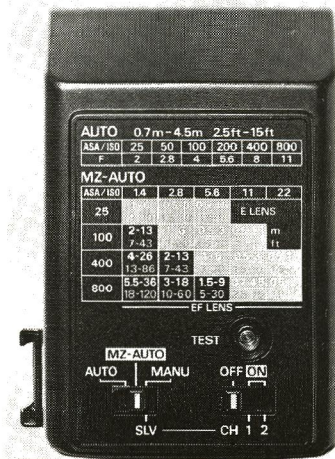

Selvudløseren kan arbejde med tre tider. Knappen, der læser eksponeringsværdierne (t.h.), er desværre lidt svær at nå med fingerspidsen.

De 16 kontaktpunkter er nervetrådene, der overfører oplysning om objektivet's brændvidde, blændeindstilling og afstand.

Stiller man den lille MZ 18 R flash på MZ-auto, så skal man ikke tænke på andet end at tænde for den.

mers fordele. Skulle man af en eller anden grund ikke ønske crossover-funktionen kan den kobles ud.

Søgeren

Mange vil så allerede nu frygte, at søgeren bliver et festfyrværkeri af blinkende lamper – men nej. Alt er gjort for, at søgerinformationerne bliver så enkle og overskuelige som muligt.

Indstillet på programautomatik (både lukkertidsknop og blændering på Auto) lyser kun et P i bunden af søgeren (søgerlysene er tændt, når udløserknappen er trykket let ned). Skulle lukkertiden blive længere, end hvad godt er, angives den med digitale cifre lige ved siden af P'et. Falder lukkertiden udenfor det mulige (og dermed også blændeåbningen), blinker tallet som advarsel.

Indstillet på lukkertidsautomatik (lukkertidsknappen på Auto) eller blændeautomatik (blænderingen på Auto) angives både indstillet blænde og lukkertid. Hvis der vil ske over- eller undereksponering, blinker tallene som advarsel – hvis altså crossover-funktionen er udkoblet. Med indkoblet crossover vises normalt den tid og blænde, som kameraet indstiller. Hvis disse værdier ikke svarer til dem, man selv har indstillet, lyser en lille diode.

Upraktisk manuel betjening

Ved manuel indstilling af både lukkertid og blænde angives blot et M. Kameraet er altså ikke særlig velegnet til denne arbejdsform. Til gengæld findes plus/minus 3 trins kompenseeringsknop med advarselssignal i søgeren samt låseknop for eksponeringen.

Søgerinformationerne er samlet, så øjnene ikke skal fare rundt om søgerbilledet for at få det hele med.

Selve matskiven, som ikke kan udskiftes, er forsynet med snitbillede og mikroprismer. Brillebærere vil nok have svært ved at overskue hele søgeren på én gang, men der findes naturligvis korrektionslinser til okularet.

Flashautomatik

Mamiya har ikke lysmåling på filmplanet, hvorfor man går en lille omvej for at få samme nemme betjening.

Med de to nye flash-enheder MZ 36 R og MZ 18 R samt indkoblet crossover opnås følgende: Monteret og tændt affyres flashen kun, hvis lukkertiden bliver længere end det sikre. Klarsignalet angives i søgeren med et EF på lukkertallets plads. Indstillet filmfølsomhed overføres automatisk til flashen og lukkertiden sættes på 1/60 sek.

Har man desuden fået anskaffet et af de nye EF-objektiver, kan flashautomatikken tage hensyn til den afstand, objektivet er indstillet på. Hvis blændeåbningen er for lille til den pågældende afstand, rækker flashlyset ikke. Blændetallet blinker derfor i søgeren, så man kan blænde op. Med crossover-funktionen indkoblet, sør-